

De Moerenburg Route

Auteur: Charles Aerssens

Hart van Brabant

De route van deze rondwandeling voert ons door het stroomgebied van de Voorste Stroom tussen Tilburg en Oisterwijk. De route ontleent haar naam aan het voormalige Huis Moerenburg, dat aan het begin van de wandeling ligt. Het Huis Moerenburg is rond 1310 een van de eerste drie stenen huizen in Tilburg en maakt daarmee een belangrijk onderdeel uit van de Tilburgse geschiedenis. De wandelroute verloopt door het westelijk deel van het Groene woud, een gebied in de stedendriehoek Tilburg, 's Hertogenbosch en Eindhoven, dat in 2005 is uitgeroepen tot Nationaal Landschap vanwege zijn unieke kwaliteiten. Het is een natuurontwikkelingsgebied geworden waar natuurbehoud van het historisch erfgoed en natuurontwikkeling op verantwoorde wijze wordt nagestreefd.

Vanaf Café Zomerlust wandelen we langs het voormalige Huis Moerenburg en onder de A65 door om dan na oversteek van de Voorste Stroom via het buitengebied Laag Heukelom en de Oisterwijkse Hoeven het Landgoed Ter Braakloop te betreden. Dan gaat het terug naar de Voorste Stroom en de buitenwijk van Oisterwijk. Door het beekdal van de Voorste Stroom gaat de route nu westwaarts richting Laag Heukelom en vandaar over de spoorlijn van Tilburg naar Oisterwijk door de Enschtse Akkers. Over het oude pelgrimspad keren we terug naar het vertrekpunt bij Café Zomerlust.

Routebeschrijving

1. We starten vanaf de parkeerplaats bij Café Zomerlust en lopen naar de brug over het Wilheminakanaal met de Hoevense Kanaaldijk en de Oisterwijkse Baan bij KNP1. Hier volgen we naar links de Hoevense Kanaaldijk tot vóór de Kommerstraat. Bij KNP 89 gaan we linksaf bij het gebouwtje en betreden het terrein van de voormalige Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). Door de cortenstalen poort zijn we nu op het landschapspark van Huize Moerenburg en houden links aan. Zo komen we aan de contouren van het vroegere Landhuis Moerenburg, een cortenstalen constructie die herinnert aan dit barokke huis. Door de poort aan de oostzijde staan we op de Moerenburgseweg met naar links KNP86. We wandelen linksaf tot na de duiker over de Korvelse Waterloop en slaan dan rechtsaf op de oever van de Korvelse waterloop. Het bruggetje oversteken en even naar links en dan meteen rechtsaf wandelen tot aan het klaphekje aan onze linker zijde. Door het klaphekje en een bomenlaantje bereiken we langs een laatste stukje van de Korvelse Waterloop een asfaltweg (Koebrugseweg). Op het asfalt naar rechts over de brug van de Voorste Stroom. Rechtdoor bereiken we een driesprong bij KNP99. We houden naar links een halfverharde weg aan. Dan aan het einde van dit pad voor de afrit van de A65 rechtsaf tot KNP87. Hier links aanhouden en onder 2 viaducten van verkeersknooppunt De Baars door naar KNP97. Over het wildrooster linksaf bij KNP97 en dan vrijwel direct weer schuin rechtsaf. Op de volgende Y-splitsing (KNP63) rechts over het zandpad (Hoevenseweg) naar een geasfalteerde weg (Baksevenweg) en deze bij KNP03 rechtdoor oversteken. Na een kleine kilometer slaan we het eerste pad linksaf in langs en afsluitboom tussen de weilanden door. Aan het einde bij KNP53 linksaf. Een kleine bocht naar rechts en doorlopen tot aan de Voorste Stroom. Rechtsaf en via de hangbrug de Voorste Stroom oversteken. Met de klok mee langs de bosrand en door open landschap leidt de route ons naar een asfaltweg (Laag Heukelomseweg) bij KNP58. Hier staan we bij Café 'Mie Pieters'.

2. Bij Café 'Mie Pieters' en KNP58 wandelen we naar rechts op de Laag Heukelomseweg. Na de brug over de Voorste Stroom gaat de Laag Heukelomseweg als Sparrendreef verder. We passeren KNP57 en wandelen rechtdoor tussen de weilanden en velden. Onder de hoogspanningsleidingen door en op de kruising verlaten we het asfalt. De route gaat rechthoekig langs de picknick tafel over een zandpad met fietspad. Dit leidt ons door het bosgebied en we nemen het tweede bospad links bij KNP98. Linksaf wandelen we nu voorbij het Schaapsven en komen door een laantje in een beukenbos dat het hart vormt van Landgoed Terbraakloop. Aan het einde van dit laantje bereiken we een breed zandpad (Klaas Ayerlaan) bij KNP52. Naar links komen we op de T-splitsing aan een asfaltweg (Hoevenseweg). We slaan rechtsaf. Aan het einde van het hekwerk van Landgoed Aalsven in de flauwe bocht naar links, gaat onze route linksaf in de richting van huisnummer 2. Het asfalt gaat over in een grasbaan en we wandelen rechtdoor langs KNP54. Rechtdoor komen we aan het eind bij KNP55 opnieuw aan de Voorste stroom, die we oversteken en naar links vervolgen. Rechthoekig bereiken we de Oisterwijksebaan.
3. Op de Oisterwijksebaan gaan we naar links en nemen dan tegenover huisnummer 2A het eerste zandpad linksaf tussen de akkers en weilanden door. Na ongeveer 250 meter worden we vlak vóór een afsluitboom naar rechts geleid over een graspad door het natuurontwikkelingsproject De Laars op de noordelijke oever van de Voorste Stroom. We lopen links en rechts tussen prikkeldraad. We passeren een afsluitboom en een bosje en steken een graslandje schuin naar rechts over. We komen bij een afsluitboom uit in de hoek van een zandweg bij KNP60 en gaan rechtdoor. Vlak voor een stal gaan we bij KNP61 het eerste pad rechtsaf door een elzenbosje. Bij KNP56l gaan we linksaf en komen uit op de Laag Heukelomseweg. Hier even naar rechts en meteen bij de boompjes voor onze 3 koningskinderen links de route vervolgen over het Baaneind. Na ruim 500 meter nemen we - de wandelmarkering volgende - tegenover een lantaarnpaal een graspad naar rechts tot aan een asfaltweg met fietspad (Oisterwijksebaan). We steken rechtdoor over en bereiken verderop de Spoordijk. Hier op de Spoordijk bij KNP49 linksaf en we lopen onder de A65 door tot op de kruising met de Streepstraat bij KNP60. Wij steken naar rechts de spoorwegovergang over. Kort daarna nemen we bij KNP61 het eerste pad linksaf.
4. We wandelen over een zandweg tussen de percelen van boomkwekers door. We zijn hier op het oude Pelgrimspad van Tilburg naar Den Bosch. Bij het talud van een snelweg (Burgemeester Bechtweg) aangekomen moeten we naar links en dan rechts onder het viaduct door. Nu weer rechts en dan links het oude Pelgrimspad weer oppikken achter de bebouwing langs. Dit pad, ook wel het Oud Lovenpad genoemd, leidt ons links langs het rioolgemaal van Berkel-Enschot. Aan het einde van het Pelgrimspad gaan we rechtsaf naar de Bosscheweg. Bij de verkeerslichten en KNP51 linksaf over de ventweg tot aan de spoorbrug. Opnieuw naar links het fietspad volgen en na goed honderd meter weer onder een spoorbrug door gaan. Hier bij KNP50 kiezen we voor de route naar links over de Spoordijk. We nemen het eerste pad naar rechts (Zonderlokstraat) en komen aan het eind op een T-splitsing met een onverharde weg (Oisterwijksebaan). Hier naar rechts en zo komen we dan op de verharding waar we rechtsaf slaan. Nog 400 meter scheidt ons van het eindpunt bij Café Zomerlust.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling

15 km

Onverhard: 80%

Verhard: 20%

Start- en eindpunt

Café Zomerlust
Oisterwijksebaan 15
5018 TG Tilburg

Openbaar vervoer

Lijn 140 van/ naar Tilburg
Bushalte Jules Verneweg
Naar startpunt 700 meter

Parkeren

Café Zomerlust
Oisterwijksebaan 15
5018 TG Tilburg

Horeca onderweg

o Café Zomerlust, Oisterwijksebaan 15, 5018 TG Tilburg
o Café Mie Pieters, Laag Heukelomseweg 13, 5059 AN Heukelom

Achtergrondinformatie**Huize De Moerenborch**

Deze voormalige buitenplaats aan de oostzijde van Tilburg wordt voor het eerst in 1358 vermeld als hoeve te midden van uitgestrekte heidevelden en moerassen. In 1384 komt deze hoeve in handen van de Abdij van Tongerlo en doet Huize De Moerenborch voortaan dienst als huisvesting voor de pastoors van Tilburg en Enschoot, die hier slechts incidenteel wonen. Na de Vrede van Munster in 1648 wordt het met het opkomend Protestantisme door de Staatse overheid in beslag genomen, die het dan in 1691 verkoopt aan Charles Graham, kolonel in het Staatse leger. Zes jaren later gaat Huize De Moerenborch met hoeve en landerijen over aan de Staatse kolonel Philippe Claude de Saint Amant. Deze laatste twee personen hebben de buitenplaats uitgebreid tot een fraai landgoed, compleet met gracht en toegangspoort, geflankeerd door twee zuilen met twee schild dragende leeuwen en links en rechts van het landgoed een duiventil. Een schilderij uit die tijd is de enige tastbare herinnering aan Huize De Moerenborch. In 1750 raakt Huize De Moerenborch in verval en wordt verkocht voor de sloop. Bij graafwerkzaamheden in 2005 worden resten aangetroffen van voormalig Huize De Moerenborch en het idee ontstaat de geschiedenis van dit markante gebouw te laten herleven als kunstwerk bij de herinrichting van het gebied. Van het vroegere landgoed herrijzen enkel de in cortenstaal ontworpen contouren van het Barokke gebouw op de plek waar het eeuwen geleden gestaan heeft en zoals dat is afgebeeld op het schilderij uit 1700. Het hellende plein en de wijkende gevels verwijzen naar het vervreemdende, vertekende perspectief in dat schilderij. Een kopie van het oorspronkelijke schilderij is uitgehakt in een enorme granieten plaat, die bij de toegangspoort van Huize De Moerenborch ligt.

Beekdal van de Voorste Stroom

Deze laaglandbeek kabbelt door het landschap op het traject van Tilburg naar Oisterwijk. Vanaf de samenvloeiing van de benedenloop van de Nieuwe Leij en de Korvelse waterloop in het buitengebied Moerenburg tot aan de samenvloeiing met de Achterste Stroom bij Oisterwijk stroomt de Voorste Stroom door een breed dal. In de hoogtijdagen van de Tilburgse textielindustrie werd het afvalwater van de textielfabrieken via de verschillende waterlopen geloosd op die Voorste Stroom. De schade door de vervuiling van deze beek leidt aan het begin van de vorige eeuw tot een langlopend conflict tussen de gemeenten Tilburg en Oisterwijk. Dit heeft tot gevolg dat in 1927 door de toenemende industrialisatie en bevolkingsgroei in het buitengebied Moerenburg de eerste rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) van Nederland wordt gebouwd. Zo kan het vervuilde water van de Tilburgse textielfabrieken gezuiverd worden en levert het op die manier geen overlast meer aan het verderop gelegen Oisterwijk. Vanaf 2013 zet zich de Stichting Duurzaamheidsvallei in voor duurzaamheidsprojecten, die gericht zijn op behoud en versterking van de landschapskwaliteiten in het gebied van de Voorste Stroom. Het gaat daarbij om natuurbehoud en natuurontwikkeling, het zichtbaar maken en behouden van het cultuurhistorisch erfgoed en het op een verantwoorde manier omgaan met het milieu (opwekking van zonne-energie en windenergie, het schoonmaken en hergebruik van afvalwater).

Café Mie Pieters

In Heukelom op loopafstand van Tilburg, Berkel-Enschot en Oisterwijk ligt aan de Voorste Stroom het café met de romantische naam 'Jagers en Vissers Lust'. Maar deze uitspanning is in de volksmond beter bekend als 'Mie Pieters'. De ongehuwde Maria Isabella Pieters (1854-1936) bestierde als kasteleinsvrouw meer dan 50 jaren tot 1930 op geheel eigen wijze de herberg, die ze huurde van de Tilburgse wollenstoffenfabrikant Adolf van den Bergh (1879-1956). Deze kwam hier na de jacht geregeld in haar café even uitblazen en een borreltje drinken. Maar naast de jagers waren het ook de vissers die hier neerstreken. Zij gooiden in de vele watertjes en vennen, zoals de Helleputten, het Schaapsven en het Galgeven, hun hengel uit om er paling maar ook snoek en voorn te vangen. De afgelopen honderd jaar is er geregeld verbouwd en oude foto's laten nu nog zien hoe het er vroeger uitzag. Zo zijn ook de muurschilderingen uit 1925 en 1929 van de Oisterwijkse schilders W. Lukkenaar en A. van Rake behouden gebleven en die zijn in 2016 gerestaureerd. Ze beelden op sprookjesachtige wijze de naam 'Jagers en Vissers Lust' en de omgeving van het café uit. Tot op de dag van vandaag is het een oase van rust en gezelligheid in het dal van de Voorste Stroom waar de wandelaar en fietser aangenaam kan verpozen!

Charles Aerssens leidt je aan de hand van 13 wandelingen door het hart van Brabant. De wandelgids met deze 13 wandelingen is uitgegeven bij Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig (www.gegarandeerdonregelmatig.nl).
--

4

Neem een abonnement!
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50